

STUDIECENTRUM RECHTSPLEGING
TRAINING AND STUDY CENTRE FOR THE JUDICIARY

de Rechtspraak

OPENBAAR MINISTERIE

Inspiratie en verdieping

Masters en events voor raadsheren, ervaren rechters en (hoofd)officieren van justitie

Inspiratie en verdieping

Masters en events voor raadsheren, ervaren rechters en (hoofd)officiëren van justitie

Kwaliteit leveren is de dagelijkse opdracht van iedere medewerker in de Rechtspraak en het Openbaar Ministerie. Het blijven investeren in kennis, vaardigheden en competenties is daarvoor essentieel. Professionals nemen daarom steeds vaker zelf de verantwoordelijkheid voor hun ontwikkeling en worden 'een leven lang lerende' ('lifelong learner').

SSR kent een breed aanbod om te leren en te ontwikkelen. Voor ervaren raadsheren, rechters of (hoofd)officiëren van justitie biedt SSR actuele inspiratie- en verdiepingsmogelijkheden in de vorm van masters. Deze masters zijn niet alleen gericht op vakinhoud maar vooral op het delen van kennis, ervaring en inzicht. De flyer die u hierbij aantreft, geeft een overzicht van het aanbod per rechtsgebied.

SSR biedt echter ook rechtsgebiedoverstijgende masters aan zoals de al langeretijd succesvolle summercourses 'Rechtspraak, taal en literatuur' en 'Rechterlijke oordeelsvorming'. Nieuw dit jaar zijn 'Lef en angst (de magistraat van de toekomst)' en 'Beroepstrots en begeistering'. Meer informatie hierover leest u onder de noemer 'Sectoroverstijgend'.

Door te klikken op de cursuscodes in de flyer kan op www.ssr.nl meer informatie per titel worden gevonden. De opsomming van de masters in deze flyer is een momentopname. Het SSR-aanbod is continu in beweging en op dit moment zijn er nog meer titels 'in ontwikkeling'. Het is dan ook raadzaam om onze website te raadplegen voor de meest actuele stand van zaken.

Voor informatie over ons aanbod, kunt u contact opnemen met onze Servicedesk (T. 088 361 3212 / E. ssrservicedesk@ssr.nl).

Civiel recht

Moedig motiveren, adequaat argumenteren (nieuw)

3 juni | SSR Utrecht
Cursuscode CRZMMMAA

Het motiveren van een uitspraak is een rechtsstatelijke eis. We maken dan ook veel werk van die motivering; het duurt vaak langer dan de zitting én de voorbereiding daarvan. Maar betaalt die tijdsinvestering zich ook uit in acceptatie van die uitspraak door partijen? Hoe kan de wijze waarop onze uitspraak is geformuleerd en opgebouwd bijdragen aan het begrip voor (en de acceptatie van) hiervan? Kunnen we ons bedienen van inzichten uit de retorica? En in hoeverre worden we beperkt door de wet en het feit dat de uitspraak wel hoger beroep- of cassatiebestendig moet zijn? Tijdens de cursus staat u samen met een groep zeer ervaren rechters stil bij deze en andere vragen rondom uw motivering.

Lars Duursma, voormalig wereldkampioen debatteren, oprichter van Debatix en vaste deskundige voor onder meer BNR nieuwsradio, het NOS Journaal op 3 en Vandaag de Dag, kijkt met u naar de argumentatiestructuur en overtuigingskracht van uitspraken. Marc Loth, hoogleraar privaatrecht in Tilburg en voormalig raadsheer in de Hoge Raad staat daarnaast stil bij de (on)mogelijkheden en (on)wenselijkheid om op die basis onze uitspraken in te richten.

Professionele ontmoeting 'Comparitie'

19 september | SSR Utrecht
Cursuscode CRZEPRCP

De comparitie wordt de komende tijd nog belangrijker. Dit is hét moment waarop de partijen met de rechter in aanraking komen en waarop de rechter invulling kan geven aan zijn regiefunctie. Hoe leid je een comparitie efficiënt? Wat vraag je wel en wat vraag je niet? Hoe past de jas van de lijdelijkheid in deze tijd? Welke schikingsstrategie hanteer je? En tegen welke problemen loop je aan in de praktijk?

Tijdens deze professionele ontmoeting onder leiding van Rick Verschoof (senior rechter en bijzonder hoogleraar rechtspraak) en Marcel Ruygvoorn (advocaat) wordt ervaren rechters en advocaten inzicht verschaft in de wijze waarop zij als procesdeelnemer positie innemen tijdens de comparitie. Daarbij herkennen zij de mogelijke posities van de procesdeelnemers (zowel in de rol van advocaat als in de rol van rechter) en de wisselwerking die daardoor ontstaat. De deelnemers krijgen middelen aangereikt om deze wisselwerking te onderkennen en te beïnvloeden.

Er wordt gedurende de dag gewerkt aan de hand van een bestaand dossier en een rollenspel. Voor het behalen van de doelen is het noodzakelijk dat de deelnemer reflecteert op het eigen procesgedrag, maar ook op dat van de andere deelnemers. De groep bestaat voor 50% uit leden rechterlijke macht en voor 50% uit advocaten.

Spitsuurontmoeting Arbeidsrecht

25 november | locatie n.t.b.
Cursuscode CRZESPAR

Met de invoering van de WWZ afgelopen jaar is het arbeidsrecht op vele punten ingrijpend veranderd. In december 2015 organiseerde SSR een bijeenkomst met zeer ervaren arbeidsrechtsspecialisten om de eerste WWZ-ervaringen met elkaar te delen en om problemen die zich zouden kunnen voordoen tijdig te onderkennen. Inmiddels zijn er meer uitspraken gedaan, lijnen uitgezet en nieuwe vragen gerezen.

SSR organiseert daarom wederom een bijeenkomst om verder te spreken en te discussiëren over de ontwikkelingen in het arbeidsrecht. Als docenten treden hierbij op Evert Verhulp (hoogleraar arbeidsrecht) en Stefan Sagel (hoogleraar sociaal recht).

Supervisie en zittingsvaardigheden

1 en 2 december | SSR Utrecht
Cursuscode CRZMZVCR

Voor een ervaren civiele rechter is het niet eenvoudig om feedback op zijn/haar optreden ter zitting te krijgen; routines zijn ingesleten en wat partijen op de gang over u zeggen, hoort u niet. Wilt u zich openstellen voor feedback en weten wat uw sterke punten zijn en welke vaardigheden u nog verder zou kunnen ontwikkelen? Meldt u zich dan aan voor deze tweedaagse master.

De training is opgebouwd uit twee onderdelen: individuele observatie ter zitting en een trainingsdag. Tijdens het eerste onderdeel worden de deelnemers door een trainer met een gedragswetenschappelijke achtergrond individueel geobserveerd ter zitting. Hierbij wordt gelet op: regievoering, houding en attitude, presentatie, samenwerking en het bewerkstelligen van acceptatie van de besproken oplossingen. De bevindingen worden in een persoonlijk gesprek teruggekoppeld waarbij trainer en deelnemer gezamenlijk de persoonlijke leerdoelen bepalen. De trainingsdag biedt vervolgens het platform om aan deze leerdoelen te 'werken'. De docenten zijn Inge Slof (psycholoog) en Joris Udo de Haes (senior rechter rechtbank Gelderland).

Strafrecht ZM/OM

De menselijke factor

8 juni | SSR locatie Rotterdam
23 september | SSR locatie Utrecht
26 oktober | SSR locatie Rotterdam
25 november | SSR locatie Utrecht
Cursuscode SOOMMENS

Waarneming, oordeels- en besluitvorming zijn belangrijke elementen in het werk van rechters, officieren en van diegenen die direct met hen samenwerken. In deze leeractiviteit komen zeer belangrijke zaken die hierbij een rol spelen aan te orde. Deze leeractiviteit is een absolute aanrader!

Aan de hand van inleidingen en opdrachten wordt gedurende de contactdag gewerkt aan de bewustwording van een groot aantal elementen die bij het waarnemen, reproduceren, beoordelen en besluiten en rol spelen. De opdrachten, maar zeker ook de inleidingen, geven u inzicht in hoe u tot beslissingen komt.

De moed om waarheid te spreken (Parrhesia)

13 april (09.30 uur) | SSR locatie Amsterdam
13 april (13.45 uur) | SSR locatie Amsterdam
19 april (09.30 uur) | SSR locatie Utrecht
Cursuscode SOOMPARR

De waarheid en de moed om die in alle gevallen te spreken is ingewikkeld. De workshop rond dit onderwerp is een aanrader voor iedereen die werkzaam is binnen het Openbaar Ministerie en de Zittende Magistraat.

Van waarschijnlijkheid naar overtuiging m.b.v. kansrekening

3 juni | SSR locatie Utrecht
14 oktober | SSR locatie Zwolle
Cursuscode SRZOKANS

Wat is de kans dat een onwaarschijnlijk scenario wel degelijk heeft plaats gevonden? En welke conclusies trekken we uit die kansrekening? Worstelt u ook regelmatig met deze vragen, dan is deze leeractiviteit een aanrader. De bijeenkomst bestaat uit twee aaneengesloten dagdelen. De bijeenkomst heeft een interactief karakter. Tijdens de bijeenkomst wordt het werken met casuïstiek afgewisseld met plenaire besprekingen.

Fraude

11 november | SSR locatie Utrecht
Cursuscode SRROMAST

Vergroot uw inzicht door de stof en theorie in samenhang te zien en vanuit verschillende gezichtspunten naar deze complexe situatie te kijken. Het onderwerp verandert jaarlijks zodat het onderwerp altijd actueel is.

Professionele ontmoeting a.d.h.v. het getuigenverhoor op zitting

25 mei | SSR locatie Utrecht
30 september | SSR locatie Utrecht
31 oktober | SSR locatie Utrecht
30 november | SSR locatie Utrecht
Cursuscode SRRDMTGV

Bij de behandeling van strafzaken en in het bijzonder bij de waardering van getuigenverhoor is het van groot belang inzicht te hebben in de tegengestelde en gezamenlijke belangen van de professionals die hierbij een belangrijke rol spelen. Tijdens de interactieve, intensieve training getuigenverhoor in strafzaken, professionele ontmoeting kunt u die inzichten verkrijgen.

Effectiviteit van straffen en maatregelen

27 mei | Jaarbeurs Utrecht (Beatrixgebouw)
Cursuscode SRRMMAEF

Rechters nemen beslissingen over de op te leggen strafmodaliteit. Maar hoeveel zicht hebben zij eigenlijk op de effectiviteit van sancties in concrete zaken? Hoe kom je als individuele rechter tot die beslissing en als officier van justitie tot een eis? Kortom, waar houdt een rechter of een officier van justitie rekening mee bij het bepalen van de strafsoort en de strafmaat? Is effectiviteit het belangrijkste element bij de straftoemeting of speelt wat 'gebruikelijk' in vergelijkbare zaken wordt opgelegd een grotere rol?

SSR organiseert daarom de interactieve masterclass 'De effectiviteit van straffen en maatregelen'. Een inhoudelijke dag waarin de effectiviteit van straffen en maatregelen vanuit diverse invalshoeken wordt belicht. Verschillende strafdoelen worden hierbij gedurende de dag toegelicht vanuit wetenschappelijk, maatschappelijk en politiek perspectief, onder andere tijdens een forum met Tweede Kamerleden.

Strafrecht OM

De techniek van het requisitoir

31 mei, 27 & 28 juni | SSR locatie Utrecht
Cursuscode SOOMTREQ

Wilt u meer leren zeggen met minder woorden en daarmee uw optreden effectiever maken? U brengt dat doel dichterbij met deze cursus, bestaande uit een interactief programma waarin ook geëfend wordt op praktijksituaties.

Forensische Expertise

21 april | Nederlands Forensisch Instituut, Den Haag
24 november | Nederlands Forensisch Instituut, Den Haag
Cursuscode SRMIKNF

Het NFI is regelmatig bij de (bewijsvoering in) strafzaken betrokken. Het is dan ook van belang dat u het werk, de mogelijkheden en de werkwijze van het NFI kent. In twee dagen krijgt u zicht op het werk binnen de verschillende afdelingen van het meest bevrraagde instituut van Nederland. Opgave alleen mogelijk als forensisch Officier van Justitie via het Landelijk Overleg Forensisch Officieren.

Vaardiger onderhandelen voor officieren van justitie

27 mei | SSR locatie Amsterdam
3 juni | SSR locatie Amsterdam
10 november | SSR locatie Zwolle
16 november | SSR locatie Zwolle
2 februari 2017 | SSR locatie Utrecht
8 februari 2017 | SSR locatie Utrecht
Cursuscode SOQSHAND

Regelmatig staan in complexe en gevoelige ondermijningszaken officieren van justitie (van het FP en LP) tegenover teams van gespecialiseerde advocaten en adviseurs om te onderhandelen over onder meer schikkingen, transacties, ontnemingen, al dan niet doorzetten of intrekken van appel of cassatie. Daarnaast moet met strategische partners overlegd worden over aanpak problematiek, samenwerken, inzet, financiën en dergelijke. Ook deze overleggen kenmerken zich vaak door onderhandelingsaspecten. Volg deze cursus om de benodigde gereedschap te verschaffen.

Bestuursrecht

Voorlopige voorziening

15 september | SSR locatie Rotterdam
Cursuscode BRZMVOVO

In een open gesprek inzichten en ervaringen uitwisselen over voorlopige voorzieningen? Discussieer mee en vergroot uw kennis en inzicht!

Voor het cursusjaar 2016 geven de docenten eerst een korte inleiding over de voorlopige voorziening zitting voor finale geschillenbeslechting waarna wordt ingezoomd op de wetgeschiedenis van de voorlopige voorziening. Daarbij worden de wijzigingen en ontwikkelingen door de jaren heen voor het voetlicht gebracht. Vervolgens is er ruimte voor een open debat aan de hand van de ingezonden casuïstiek.

Personen- en familierecht

Themamiddag 'Maatwerk op de zitting'

9 juni | Mariënhof Amersfoort
Cursuscode CRZMVFAS

Op donderdag 9 juni 2016 organiseren de Vereniging van Familie-rechtadvocaten Scheidingsmediators (vFAS) en SSR de jaarlijkse themamiddag 'Maatwerk op de zitting' in Amersfoort. Dit jaar wisselen advocaten en familierechters ervaringen uit over de inzet van het brede scala aan interventies die de rechter anno 2016 ter beschikking staan bij complexe scheidingen.

Echtscheiding en de onderneming

19 september | SSR locatie Amsterdam
28 november | SSR locatie Utrecht
Cursuscode CRZSECON

De ondernemer in het huwelijksvermogensrecht is één van de moeilijkste onderdelen van het vermogensrecht. Wat wordt in bedrijfseconomische zin onder een onderneming verstaan? Wie is in fiscaalrechtelijke zin ondernemer? Wat moet worden gewaardeerd de aandelen in de BV of de in de BV gedreven onderneming. Deze cursus verschaft inzicht in bedrijfseconomie en ondernemingsrecht voor zover deze noodzakelijk is voor de familierecht praktijk.

Professionele ontmoeting 'Gezagsbeëindigende maatregel'

21 september | SSR locatie Utrecht
Cursuscode CRZMPGBM

Sinds 1 januari 2015 is de gezagsbeëindigende maatregel in de plaats gekomen van de ontheffing en ontzetting van het ouderlijk gezag. De wetgever heeft bewust het toetsingscriterium van de nieuwe maatregel laten aansluiten bij dat van de maatregel van de ondertoezichtstelling. De beide maatregelen worden wel elkaars spiegelbeeld genoemd. Hoe werkt dit in de praktijk. Wordt eerder verzocht om de gezagsbeëindigende maatregel? Zo ja, wat is het effect op de uitvoering in het 'voortraject', tijdens de ondertoezichtstelling. Welke invloed heeft de nieuwe maatregel op de relatie tussen pleegouders en ouders en niet in de laatste plaats op de relatie tussen de ouders en het kind.

Professionele ontmoeting Belgische en Nederlandse famielrechters

1 & 2 december | Antwerpen (exacte locatie nader te bepalen)
Cursuscode CRZMBNFA

Vijfentwintig Belgische en vijfentwintig Nederlandse familierechters ontmoeten elkaar om in twee dagen van gedachten te wisselen over een aantal actuele thema's in het familierecht. De opzet is om een thema kort te laten inleiden door een Belgische en een Nederlandse familierechter en dit vervolgens in kleinere groepen met elkaar door te spreken aan de hand van vraagpunten/stellingen. Het uitwisselen van ervaringen staat centraal. Hierdoor worden deelnemers geïnspireerd om met een frisse blik naar bestaande praktijken te kijken en met hun opgedane ervaringen innovatief verder te gaan.

Sectoroverstijgend

Lef en Angst: de magistratuur van de toekomst (nieuw)

15 juni 2016 | Jaarbeurs Utrecht
Cursuscode **ARZMLENA**

'Panta rhei kai ouden menei' (alles stroomt en niets is blijvend). De wereld is continu in verandering. Die veranderingen kunnen we op twee manieren tegemoet treden: met de ogen dicht of met de ogen open. Zou u eerder zicht willen hebben op aanstaande veranderingen die van invloed zijn op de positie van de rechter en de rechtspraak in de samenleving? Kom dan naar de master 'Lef en Angst'.

Aan de hand van verschillende thema's worden trends geschetst door Herman Tjeenk Willink (minister van staat en oud vicepresident van de Raad van State), Bert Mulder (lector Informatie, Technologie en Samenleving aan De Haagse Hogeschool en voormalig informatieadviseur van de Tweede Kamer) en Rosa Jansen (voorzitter NVvR). Onder leiding van Rosa Jansen wordt daarna gediscussieerd over de vraag wat de implicaties van de geschetste trends zijn en hoe we deze met ogen open tegemoet kunnen treden.

Rechtspraak, taal en literatuur (summercourse)

22 t/m 24 juni | University College Roosevelt Middelburg
Cursuscode **ARZMSURL**

Wat hebben rechtspraak, taal en literatuur met elkaar van doen? Tijdens deze Summercourse bekijkt u die relatie van alle kanten. Wat zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden van de taal van het recht? Wat kunnen we leren van de taal en het verhaal van literaire werken?

U ziet de rechter en officier als schrijvers, verhalenvertellers en als object van verhalen en films. U staat stil bij de vraag of ook de rechter en officier gebruik maken van een retorische strategie. Er worden parallellen getrokken tussen tragische dilemma's en rechterlijke dilemma's. En wie leest, leert zich verplaatsen in een ander en in een andere waarheid. Voor een rechter en officier een dagelijkse noodzaak.

Aldus prikkelt deze Summercourse de creativiteit en zet aan tot reflectie op het eigen werk. Als docenten treden op Jeanne Gaakeer (raadsheer en bijzonder hoogleraar Rechtstheorie), Sanne Taekema (hoogleraar Inleiding tot de rechtswetenschap en rechtstheorie), Eric Dirix (rechter in België en hoogleraar privaatrecht), Ernst Nummann (raadsheer Hoge Raad), Iris van Domselaar (universitair docent Filosofie van het recht) en Hanneke Eijken (universitair docent Europees recht en dichter).

Rechterlijke oordeelsvorming (summercourse)

23 t/m 26 augustus | Hotel Moorivier Dalfsen
Cursuscode **ARZMSURO**

Oordeelsvorming is inherent aan rechterschap. Maar hoe werkt oordeelsvorming? Hoe kan tunnelvisie worden voorkomen? En in hoeverre is uw visie op het beroep daarbij van invloed?

De vierdaagse summercourse 'Rechterlijke oordeelsvorming' is dé gelegenheid om bij die vragen stil te staan. Elk van de dagen heeft een hoofdthema. Eén dag staat in het teken van onbewuste denkprocessen en intuïtie en hun invloed op oordeelsvorming en de wijze waarop men er verstandig mee kan omgaan. Eén dag wordt besteed aan een diepgaand - en op de persoon gericht - socratisch gesprek over o.a. idealen, waarden, integriteit en de rechter als persoon en professional. Eén dag wordt besteed aan de mogelijkheden om oordeelsvorming te verrijken en aan de belemmeringen om tot een goede oordeelsvorming te komen. Eén dag wordt besteed aan noties van kennisleer en wetenschapstheorie. De deelnemer kan zich aan de hand van een vooraf toegezonden literatuurlijst voorbereiden op de cursus.

Beroepstrots en begeistering (nieuw)

16 september & 14 oktober | Grand hotel Karel V Utrecht
Cursuscode: **ARZMBRTR**

Met de master 'Beroepstrots' wil SSR ervaren rechters en raadsheeren een training aanbieden die inspireert en motiveert.

Dat gebeurt door op vrijdag 16 september met elkaar te spreken over de factoren die van invloed zijn op onze beroepstrots en de energie die wij krijgen uit ons beroep. Een kernonderwerp daarbij is het herkennen en afbakenen van de eigen invloedssfeer. Tijdens de training wordt methodisch gereflecteerd op de eigen drijfveren in het werk en de loopbaan. Energielekken worden opgespoord en concrete stappen worden gezet om deze te dichtten.

Op 14 oktober wordt gezamenlijk teruggeblikt op de stappen die ieder heeft gezet. Hebben ze geleid tot meer inspiratie en bezieling? Daarbij wordt gewerkt aan het uitbouwen en handhaven van de succesvol genomen stappen.

